5 A 14/2002 - 35

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Příhody a soudců JUDr. Vojtěcha Šimíčka a JUDr. Miluše Doškové v právní věci žalobce **J. F.,** zastoupeného JUDr. Ivanem Kralikem, advokátem se sídlem Praha 4 – Písnice, Písnické zahrady 433, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 11. 2001, č. j. OSS-1658/CZ-99,

takto:

I. Žaloba **se zamítá.**

II. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Rozhodnutím Policejního prezidia ČR, ředitelství služby správních činností policie ze dne 10. 9. 1999, č. j. PPR-1168/RSP-99 byla žalobci uložena pokuta ve výši 15 000 Kč pro porušení ustanovení § 6 odst. 1, 2 a 4 zákona č. 288/1995 Sb., o střelných zbraních a střelivu, ve znění zákona č. 13/1998 Sb. a zároveň bylo pro porušení § 23 odst. 1 citovaného zákona podle § 68 odst. 2 téhož zákona vysloveno propadnutí věci – samopalu vz. 26, v. č. She 64816 a samopalu UZI, v. č. P.52.026.

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání (podání ze dne 30. 11. 1999, doručené Policejnímu prezidiu ČR dne 2. 12. 1999).

Rozhodnutím Ministerstva vnitra ze dne 31. 1. 2000, č. j. OSS-1658/CZ-99 bylo vysloveno, že se odvolání J. F. jako opožděné zamítá a rozhodnutí správního orgánu policie

ze dne 10. 9. 1999 se potvrzuje. Rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 16. 10. 2001, č. j. 5 A 57/2000-19 bylo citované rozhodnutí žalovaného zrušeno a věc byla vrácena žalovanému k dalšímu řízení. Tento soud vycházel především ze závěru, že rozhodnutí je nepřezkoumatelné, když nemůže vedle sebe obstát výrok o zamítnutí odvolání jako opožděného a potvrzení rozhodnutí správního orgánu prvého stupně.

Rozhodnutím žalovaného ze dne 26. 11. 2001, č. j. OSS-1658/CZ-99 bylo vysloveno, že odvolání J. F. ze dne 30. 11. 1999 proti rozhodnutí Policejního prezidia ČR, služby správních činností policie, se jako opožděné zamítá. Žalovaný v tomto rozhodnutí především poukázal na to, že rozhodnutí správního orgánu prvého stupně bylo zástupci účastníka řízení doručeno dne 23. 9. 1999 a protože se účastník řízení (ani jeho zástupce) ve lhůtě neodvolali, nabylo právní moci dne 9. 10. 1999. Odvolání bylo podáno až dne 30. 11. 1999, tedy opožděně. Žalovaný dále v odůvodnění uvedl, že opožděné odvolání v souladu s ustanovením § 60 správního řádu přezkoumal i z hlediska zda neodůvodňuje obnovu řízení nebo změnu či zrušení napadeného rozhodnutí mimo odvolací řízení. Odvolání neobsahuje návrh na obnovu řízení a není v něm uveden ani žádný z důvodů vyjmenovaných v ustanovení § 62 odst. 1 písm. a) až e) správního řadu. K posouzení dle § 65 správního řádu žalovaný uvedl, že odvolání podle svého obsahu není ani podnětem k přezkoumání mimo odvolací řízení.

Včas podanou žalobou se žalobce domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 11. 2001, č. j. OSS-1658/CZ-99. V žalobě především namítal, že opožděné nebo nepřípustné odvolání je podnětem sui generis a v případě opožděnosti má být pokládáno za podnět k přezkoumání rozhodnutí mimo odvolací řízení. Pokud by tak žalovaný učinil, musel by zcela jednoznačně dospět k závěru, že původní správní rozhodnutí bylo vydáno v rozporu se zákonem (tak jak je dovozováno v předchozí části žaloby) a rozhodnutí by musel zrušit.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě především polemizoval s názorem žalobce, že rozhodnutí správního orgánu prvého stupně je v rozporu se zákonem.

Protože Vrchní soud v Praze ve věci nerozhodl do 31. 12. 2002, převzal věc k dokončení řízení Nejvyšší správní soud (§ 132 s. ř. s.).

Tento soud, po přezkoumání napadeného rozhodnutí se zřetelem na v žalobě uvedené důvody, neshledal žalobu důvodnou; soud vycházel z následujících skutečností a úvah.

S ohledem na vazbu ustanovení § 60 a § 65 správního řádu se soud v prvé řadě zabýval otázkou charakteru podnětu k přezkoumání rozhodnutí mimo odvolací řízení a to v případech, kdy tento podnět nebyl shledán důvodným. Jak již bylo opakovaně uvedeno v konstantní judikatuře tento podnět je prostředkem tzv. dozorčího práva. Na výkon tohoto dozorčího práva a užití jeho prostředků ve smyslu ustanovení § 65 správního řádu nemají účastníci řízení právní nárok. Odložením podnětu jako nedůvodného a tedy nezrušením rozhodnutí, proti kterému podnět směřuje nezasahuje dozorčí úřad nijak do sféry subjektivních práv účastníka řízení, ta zůstávají takovýmto negativním výsledkem přezkumu naprosto nedotčena. Správní akt, kterým je výsledek takovéhoto přezkumu sdělen účastníkovi řízení, nelze napadnout správní žalobou. Proto žalobu proti takovémuto správnímu aktu soud odmítne podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. a), neboť tato směřuje proti aktu, který není rozhodnutím ve smyslu ustanovení § 65 odst. 1 s. ř. s. (podle úpravy účinné do 31. 12. 2002 řízení o takovéto žalobě soud podle ustanovení § 104 odst. 1, 244 a 247 odst. 1 o. s. ř. zastavil).

Charakter výkonu dozorčího práva má i závěr správního orgánu, že neshledal důvody pro zrušení či změnu rozhodnutí napadeného opožděným odvoláním (§ 60 správního řádu). Ani na výkon tohoto práva nemají účastníci správního řízení právní nárok, a nelze dovodit, že by tím, že nebyl shledán důvod k postupu podle ustanovení § 65 odst. 2 správního řádu, byl příslušný účastník řízení na svých právech zkrácen.

Vzhledem k souvislosti obou těchto ustanovení správního řádu se soud dále zabýval otázkou, zda v daném případě přichází v úvahu odmítnutí žaloby (usnesením) nebo zamítnutí žaloby rozsudkem.

Rozhodnutím ve smyslu ustanovení § 65 odst. 1 s. ř. s. je úkon správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují práva nebo povinnosti určitého subjektu. Procesně legitimován k žalobě je ten, kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo, nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu (rozhodnutím). Hmotněprávně je pak legitimovaná osoba, která byla na svých právech skutečně zkrácena.

Soud odmítne žalobu podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. a) (pro neodstranitelný nedostatek podmínky řízení) ve spojení s ustanovením § 65 odst. 1 s. ř. s. v případech, kdy se nejedná o rozhodnutí. Proto, že návrh byl podán osobou k tomu zjevně neoprávněnou (§ 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s.) soud odmítne žalobce tehdy, pokud je, obvykle již ze samotné žaloby seznatelné, že žalobu vůbec pojmově nemůže být nositelem práva, jehož zkrácení tvrdí.

Rozhodnutí podle § 60 správního řádu je rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s.; legitimován k podání žaloby je účastník, jehož odvolání (rozklad) byl správním orgánem zamítnut. Tak bezesporu obstojí žaloba, ve které účastník důvodně namítá, že závěr správního orgánu o tom, že odvolání bylo podáno opožděně, není důvodný. K podání žaloby naopak není legitimován jiný (tímto rozhodnutím nedotčený) účastník správního řízení. Jeho žaloba by musela být podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s. odmítnuta.

Protože, jak bylo uvedeno, nemůže obstát tvrzení o zkrácení na právech v důsledku nevyužití dozorčího práva v případě ustanovení § 60 správního řádu, nezbylo, než žalobu zamítnout. Pro úplnost je nutno konstatovat, že žalobce v žalobě, ani v odvolání ve správním řízení netvrdil, že by byly dány důvody obnovy řízení.

Soud v souladu s ustanovením § 51 odst. 1 s. ř. s. rozhodl o žalobě bez nařízení jednání.

Neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, úspěšnému žalovanému náklady řízení nad rámec běžných výdajů nevznikly (§ 60 odst. 1 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. 12. 2003

JUDr. Petr Příhoda
předseda senátu